

दानियेलको पुस्तक - एक सय अठ्चालिसौँ

भविष्यसूचक तालिकाहरूको उद्घाटन: हबक्कूकको दर्शन र मिलरको सपना

Jeff Pippenger

2024-03-20

उलाइ नदीको दर्शनद्वारा प्रतिनिधित्व गरिएको ज्ञानको वृद्धि नै अन्ततः हबक्कूकका दुई तख्तामा लेखिएको थियो।

“जिन अगमवाणीहरूलाई उनीहरूले दोस्रो आगमनको समयसँग सम्बन्धित ठानेका थिए, तिनसँग अन्तरबद्ध रूपमा त्यहाँ यस्तो शिक्षा पनि समावेश थियो, जो विशेषतः उनीहरूको अनिश्चितता र प्रतीक्षाजन्य तनावको अवस्थाअनुकूल थियो, र जसले उनीहरूलाई विश्वासमा धैर्यपूर्वक प्रतीक्षा गर्न प्रोत्साहित गर्थ्यो कि जुन कुरा त्यसबेला उनीहरूको बुझाइमा अन्धकारमय थियो, त्यो उचित समयमा स्पष्ट पारिनेछ।”

“यी अगमवाणीहरूमध्ये हबक्कूक २:१-४ को यो अगमवाणी पनि थियो: ‘म मेरो पहारामा उभिनेछु, र बुर्जमा चढेर आफूलाई खडा गर्नेछु, अनि उहाँले मसँग के भन्नुहुनेछ, र मेरो ताडना हुँदा म के जवाफ दिनेछु, सो हेर्नलाई म निगरानी गर्नेछु। तब परमप्रभुले मलाई उत्तर दिनुभयो, र भन्नुभयो, दर्शन लेख, र त्यसलाई पट्टिकाहरूमा स्पष्टसँग लेख, ताकि जसले यसलाई पढ्छ, ऊ दौडिन सकोस्। किनकि यो दर्शन तोकिएको समयकै लागि हो, तर अन्तमा यसले बोल्नेछ, र झूटो ठहरिनेछैन: यद्यपि यो ढिलो भएजस्तो लागे पनि, यसको प्रतीक्षा गर; किनकि यो निश्चय नै आउनेछ, यो ढिलो हुनेछैन। हेर, जसको प्राण घमण्डले फुलेको छ, त्यो त्यसमा सोझो छैन: तर धर्मीचाहिँ आफ्नै विश्वासद्वारा जीवित रहनेछ।”

“१८४२ सालमै यस अगमवाणीमा दिइएको यो निर्देशन—‘दर्शनलाई लेख, र त्यसलाई पट्टिकाहरूमा स्पष्ट पार, ताकि जसले त्यसलाई पढ्छ ऊ दौडिन सकोस्’—ले चार्ल्स फिचलाई दानिएल र प्रकाशको पुस्तकका दर्शनहरूलाई स्पष्ट पार्न एउटा अगमवाणीसम्बन्धी चार्ट तयार गर्न प्रेरित गरेको थियो। यस चार्टको प्रकाशनलाई हबक्कूकलाई दिइएको आज्ञाको परिपूर्तिको रूपमा मानिएको थियो। तथापि, त्यतिबेला कसैले पनि उही अगमवाणीमा दर्शनको परिपूर्तिमा देखिने एउटा स्पष्ट विलम्ब—एक प्रतीक्षाको समय—प्रस्तुत गरिएको छ भन्ने कुरा ध्यान दिएनन्। निराशापछि, यो धर्मशास्त्रीय वचन अत्यन्तै अर्थपूर्ण देखियो: ‘किनकि दर्शन तोकिएको समयकै निम्ति हो, तर अन्तमा त्यसले बोल्नेछ, र झूट बोल्नेछैन; यद्यपि त्यो ढिलो गरेजस्तो देखिए पनि त्यसको प्रतीक्षा गर; किनकि त्यो निश्चय नै आउनेछ, त्यो विलम्ब गर्नेछैन.... धर्मी मानिस आफ्नो विश्वासद्वारा जीवित रहनेछ।’ The Great Controversy, 391, 392.”

हबक्कूकका दुई पट्टिकाहरू भविष्यवाणीगत रूपमा दुई साक्षी हुन्। बाइबलीय रूपमा, सत्य स्थापित गर्न दुई साक्षीहरूलाई एकसाथ ल्याइनु पर्छ।

तर यदि उसले तिमीलाई नसुन्ने हो भने, तिमीले आफूसँग एक वा दुई जना अरू पनि लैजाऊ, ताकि दुई वा तीन साक्षीहरूको मुखबाट हरेक वचन स्थिर ठहरियोस्। मत्ती ८:१६।

जब हबक्कूकका दुई तालिकाहरू (१८४३ र १८५० का अग्रणी चार्टहरू) एक-अर्कामाथि राखिन्छन्, तब तिनीहरूले मिलरको सपनाका “रत्नहरू” भएका सत्यहरूलाई पुष्टि गर्छन्। पहिलो तालिकामा प्रस्तुत १८४३ को भूल, जब दोस्रो तालिकासँग एक-अर्कामाथि राखिन्छ, तब दर्शनको “विलम्बको समय” स्थापित गर्छ। मिलरले (त्यो इतिहासका प्रतीकात्मक पहरेदारले) आफ्नो इतिहासको विवादको समयमा उसले के भन्नुपर्ने हो भनी सोधे।

म आफ्नो पहरेमा उभिनेछु, र आफैँलाई धरहरामाथि खडा गर्नेछु, अनि उहाँले मलाई के भन्नुहुनेछ भनी हेर्न सतर्क रहनेछु, र जब म हप्काइनेछु तब मैले के उत्तर दिनेछु भनी पनि। हबक्कूक २:१।

प्रभुले मिलरलाई दर्शन लेख्न आदेश दिनुभयो, र आफ्नो स्वप्नमा उनले त्यो दर्शन समेटिएको सन्दूकलाई आफ्नो कोठाको बीचभागमा रहेको एउटा मेजमाथि राखे।

अनि परमप्रभुले मलाई उत्तर दिनुभयो र भन्नुभयो, “यस दर्शनलाई लेख, र पट्टिकाहरूमा यसलाई स्पष्ट गरी लेख, ताकि जसले यसलाई पढ्छ, ऊ दौडन सकोस्।” हबक्कूक २:२।

त्यसपछि ती तालिकाहरूले प्रतीक्षाको समय र पहिलो निराशालाई पहिचान गर्छन्।

किनकि दर्शन अझै पनि तोकिएको समयकै लागि हो, तर अन्त्यमा यसले बोल्नेछ, र झूट बोल्नेछैन; यद्यपि यसले ढिलो गरेझैं देखिए पनि, त्यसको प्रतीक्षा गर; किनकि यो निश्चय नै आउनेछ, यो ढिलो गर्नेछैन। हबक्कूक २:३।

त्यसपछि ज्ञानको वृद्धिको आधारमा प्रकट हुने ती दुई वर्गहरूलाई प्रतिनिधित्व गरिएको छ।

हेर, जो अहंकारले उचालिएको छ, त्यसको प्राण त्यस भित्र सोझो छैन; तर धर्मो आफ्नो विश्वासद्वारा जीवित रहनेछ। हबक्कूक २:४.

दानियेल अध्याय बाह्रको परीक्षाको प्रक्रियाद्वारा उपासकहरूको ती दुई वर्ग प्रकट गरिनेछन्।

अनि उहाँले भन्नुभयो, “हे दानिएल, आफ्नो बाटो लाग; किनकि यी वचनहरू अन्त्यको समयसम्म बन्द गरिएका र मोहोर लगाइएका छन्। धेरै जना शुद्ध पारिनेछन्, उज्याला बनाइनेछन्, र परिक्षित गरिनेछन्; तर दुष्टहरूले दुष्टतापूर्वक आचरण गर्नेछन्; र दुष्टहरूमध्ये कसैले पनि बुझ्नेछैन; तर बुद्धिमानहरूले बुझ्नेछन्।” दानिएल १२:९, १०.

दानिएलका “बुद्धिमान”हरू मत्ती पच्चीसका ती बुद्धिमान कुँवारीहरू हुन्, जो विश्वासद्वारा धर्मो ठहराइएका थिए, र दुष्टहरू ती मूर्ख कुँवारीहरू थिए, जो घमण्डमा उचालिएका थिए। मिलरको स्वप्नको अन्त्यमा, ती रत्नहरूले दश कुँवारीहरूको दृष्टान्तमा रहेको तेललाई जनाउँछन्, जुन सन्देश नै थियो।

“जब हामी परमेश्वरले हामीकहाँ पठाउनुहुने सन्देशहरू ग्रहण गर्दैनौं, तब परमेश्वर अनादरित हुनुहुन्छ। यसरी हामी त्यो सुनौलो तेल अस्वीकार गर्छौं, जुन उहाँले अन्धकारमा रहेका मानिसहरूकहाँ पुऱ्याइयोस् भनी हाम्रो आत्मामा खन्याउन चाहनुहुन्छ। जब यो पुकार आउनेछ, ‘हेर, दुलहा आउँदैछ; तिमीहरू उहाँलाई भेट्न निस्क’, तब पवित्र तेल ग्रहण नगरेका, आफ्नो हृदयमा खीष्टको अनुग्रहलाई साँचेर नराखेका मानिसहरूले, मूर्ख कन्याहरूले जस्तै, आफूहरू आफ्नो प्रभुलाई भेट्न तयार नभएको पाउनेछन्। तिनीहरूमा आफैँभित्र त्यो तेल प्राप्त गर्ने शक्ति हुँदैन, र तिनीहरूको जीवन ध्वस्त हुन्छ।” Review and Herald, July 20, 1897.

अन्तिम दिनहरूमा मिलरका रत्नहरू दस गुणा अझ उज्यालो चम्किने थिए, र संख्या दस पनि प्रकाशझैं परीक्षाको एउटा प्रतीक हो। मिलरको स्वप्नको अन्त्यमा प्रतिनिधित्व गरिएका अन्तिम दिनहरूमा, हबक्कूकका पाटीहरूमा प्रस्तुत सत्यको प्रकाशले एउटा परीक्षात्मक सन्देश उत्पन्न गर्दछ, जुन दस कुँवारीहरूको दृष्टान्तमा मध्यरात्रिको पुकारको परीक्षात्मक सन्देश हो। त्यो परीक्षाको प्रक्रिया मिलराइट इतिहासको परीक्षाको प्रक्रियाको पुनरावृत्ति हो, किनकि दस कुँवारीहरूको दृष्टान्त अन्तिम दिनहरूमा अक्षरशः पुनरावृत्त हुन्छ।

“मलाई प्रायः दस कन्याहरूको दृष्टान्ततर्फ संकेत गरिन्छ, जसमध्ये पाँच बुद्धिमान थिए, र पाँच मूर्ख। यो दृष्टान्त अक्षरशः पूरा भएको छ र हुनेछ, किनकि यसको यस समयसँग विशेष सम्बन्ध छ, र तेस्रो स्वर्गदूतको सन्देशझैं, यो पूरा भएको छ र समयको अन्तसम्म वर्तमान सत्य रहिरहनेछ।” Review and Herald, August 19, 1890.

ढिलाइको समयको अनुभव मिलरको सपनाको अन्त्यमा अक्षरशः पुनः दोहोरिनेछ, र तब उनका मणिहरू सूर्यभन्दा दस गुणा बढी तेजस्वी चम्किनेछन्; यसरी मणिहरूले दस कुँवारीहरूको दृष्टान्तमा अन्तिम परीक्षालाई प्रतिनिधित्व गर्छन् भन्ने कुरा चिन्हित हुन्छ। दस परीक्षा को प्रतीक हो, र दस दिनको अन्त्यमा दानियेल तथा उनका तीन

सहकर्मीहरू बाबेलको भोजन खानेहरूभन्दा रूपले अझ सुन्दर र पुष्ट देखिएका थिए। हबक्कूकमा विश्वासद्वारा होइन, दम्भद्वारा जीवित रहने अभिमानले बाबेलको चरित्र विकास गयो। मिलराइट इतिहासमा तिनीहरू बाबेलकी छोरीहरू बने, र हबक्कूकमा पापसी तिनीहरूको चरित्र पहिचान गर्न प्रयोग गरिएको छ।

हेर, उसको आत्मा जो घमण्डले फुलेको छ, त्यो त्यसमा सोझो छैन; तर धर्मी आफ्नो विश्वासद्वारा जीवित रहनेछ। हो, दाखमद्यद्वारा उसले अपराध पनि गर्दछ; ऊ घमण्डी मानिस हो, न त ऊ घरमै रहन्छ; उसले आफ्नो इच्छा अधोलोकझैँ फैलाउँछ, र मृत्युजस्तै छ, र तृप्त हुन सक्दैन, तर सबै जातिहरूलाई आफूतिर जम्मा गर्दछ, र सबै मानिसहरूलाई आफूकहाँ थुपार्दछ। के यी सबैले त्यसको विरुद्धमा एउटा दृष्टान्त, र त्यसको विरुद्धमा एउटा तिरस्कारपूर्ण उखान उठाउनेछैनन्, र भन्नेछैनन्, “धिवकार त्यसलाई, जसले आफ्नो नभएको वस्तु बढाउँछ! कहिलेसम्म? र त्यसलाई, जसले आफूलाई बाक्लो माटोले लादछ!” के तिमीलाई टोक्नेहरू अचानक उठ्नेछैनन्, र तिमीलाई सताउनेहरू ब्युँझ्नेछैनन्, र तिमी तिनीहरूका निम्ति लुटको माल हुनेछौ? किनकि तिमीले धेरै जातिहरूलाई लुटेका छौ, त्यसैले मानिसहरूका सबै बाँकी रहेकाहरूले तिमीलाई लुट्नेछन्; मानिसहरूको रगतको कारण, र भूमि, शहर, र त्यसमा बस्ने सबैमाथि भएको हिंसाको कारण। हबक्कूक 2:4-8.

मत्ती पच्चीसका कुँवारीहरूमाथि ल्याइएको परीक्षाको प्रक्रियाले उपासकहरूको एक वर्ग उत्पन्न गर्छ, जसले उत्तरका राजाको (पापत्वको) चरित्र विकास गरेका छन्, जो “धेरै जातिहरूलाई लुट्ने” शक्ति पनि हो।

परमप्रभु यसो भन्नुहुन्छ, हेर, उत्तर देशबाट एक जाति आउँदैछ, र पृथ्वीका छेउछाउबाट एउटा महान् राष्ट्र उठाइनेछ। तिनीहरूले धनुष र भाला समात्नेछन्; तिनीहरू निर्दयी छन्, र तिनीहरूमा दया छैन; तिनीहरूको स्वर समुद्रझैँ गर्जन्छ; र हे सियोनकी छोरी, तेरो विरुद्ध युद्धका निम्ति मानिसहरूझैँ व्यूहबद्ध भई तिनीहरू घोटामाथि सवार हुन्छन्। हामीले त्यसको चर्चा सुनेका छौं; हाम्रा हातहरू शिथिल भएका छन्; व्यथाले हामीलाई समातेको छ, र प्रसववेदनामा परेकी स्त्रीको जस्तै पीडाले। खेतमा बाहिर नजाऊ, न त बाटोमा हिँड; किनकि शत्रुको तरवार र चारैतिर भय छ। हे मेरा जनकी छोरी, भाङ्गाले आफूलाई कस, र खरानीमा लोट; एउटै पुत्रका लागि गरेझैँ शोक गर, अत्यन्त तीतो विलाप गर; किनकि लुटाहा अचानक हामीमाथि आउनेछ। यर्मिया ६:२२-२६।

हबक्कूकका दुई वर्गहरू ती हुन् जो विश्वासद्वारा धर्मी ठहरिएका छन्, र ती जसले बाबेलका सिद्धान्तहरू खाए र पिए। मिलरको स्वप्नका अन्तिम दिनहरूमा कुमारीहरूको रूपमा प्रतिनिधित्व गरिएका मानिसहरूले या त ख्रीष्टको चरित्र विकास गर्छन्, र यसरी परमेश्वरको छाप प्राप्त गर्छन्, अथवा तिनीहरूले पोपसत्ताको चरित्र विकास गर्छन् र पशुको छाप प्राप्त गर्छन्।

“नैतिक अन्धकारको बीचमा साँचो ज्योति चम्कने समय आएको छ। तेस्रो स्वर्गदूतको सन्देश संसारमा पठाइएको छ, जसले मानिसहरूलाई तिनीहरूका निधारमा वा हातहरूमा पशु अथवा उसको प्रतिमाको छाप ग्रहण नगर्न चेतावनी दिन्छ। यो छाप ग्रहण गर्नुको अर्थ पशुले गरेझैँ त्यही निर्णयमा आउनु हो, र परमेश्वरको वचनको प्रत्यक्ष विरोधमा उही विचारहरूको समर्थन गर्नु हो। यो छाप ग्रहण गर्ने सबैका विषयमा परमेश्वर भन्नुहुन्छ, ‘त्यसैले उसले पनि परमेश्वरको क्रोधको दाखमद्य पिउनेछ, जो उहाँको रोषको कचौरामा अमिश्रित रूपमा खन्याइएको छ; र पवित्र स्वर्गदूतहरूको सामुन्ने, र थुमाको सामुन्ने, उसलाई आगो र गन्धकद्वारा यातना दिइनेछ।’” Review and Herald, July 13, 1897.

बाबेलको दाखमद्य पिउने कुमारिकाहरूले अन्ततः परमेश्वरको क्रोधको दाखमद्य पिउनेछन्। यशैयामा, एफ्राइमका मतवालाहरूले सबै कुरा उल्टोपुल्टो पारेर आफ्नो अन्धो मतवालापन प्रकट गर्छन्, र त्यस्तो कार्यलाई “कुम्हारको माटो” ठान्नु पर्छ।

“नित्य”लाई ख्रीष्टको प्रतीकका रूपमा पहिचान गर्नु भनेको “नित्य”को सत्यलाई उल्टाइदिनु हो, किनकि “नित्य” शैतानी प्रतीक हो। “नित्य”लाई मूर्तिपूजकत्वका रूपमा मिलरले गरेको पहिचान हबक्कूकका पट्टिकाहरूमा प्रत्यक्ष रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ। थेस्सलोनिकीमा रहेको उक्त खण्डको मिलरद्वारा गरिएको खोज, जसले उनलाई यो बुझ्न अनुमति दियो कि “हटाइयो” भनिएको कुरा मूर्तिपूजकत्व नै थियो, ताकि परमेश्वरको मन्दिरमा बस्ने “पापको

मानिस” प्रकट होस्, २ थेस्सलोनिकी, अध्याय २ मा अवस्थित प्रमुख सत्य हो।

“मैले अगाडि पढिरहेँ, र यो [दैनिक] पाइने अर्को कुनै प्रसंग दानियेलबाहेक भेट्नुन सकिनेँ। त्यसपछि मैले [एक समन्वय-सूचीको सहायताद्वारा] त्यससँग सम्बन्धित उभिएका ती शब्दहरू लिएँ, ‘हटाइनेछ;’ उसले दैनिक हटाउनेछ; ‘जुन समयदेखि दैनिक हटाइनेछ,’ आदि। म अगाडि पढिरहेँ, र मलाई लाग्यो, यस पदमा कुनै प्रकाश पाउनेछैन; अन्ततः म २ थेस्सलोनिकी २:७, ८ मा पुगेँ। ‘किनकि अधर्मको रहस्य त अहिलेदेखि नै क्रियाशील छ; केवल जसले अहिले रोकिराखेको छ उसले तबसम्म रोकिराख्नेछ, जबसम्म ऊ बाटोबाट हटाइँदैन, अनि त्यसपछि त्यो दुष्ट प्रकट हुनेछ,’ आदि। अनि जब म त्यो पदमा पुगेँ, ओ, सत्य कति स्पष्ट र महिमामय देखापऱ्यो! त्यही रहेछ! यही नै दैनिक हो! अब, ‘जसले अहिले रोकिराखेको छ,’ अथवा बाधा पुऱ्याइरहेको छ, भन्नाले पावलको अभिप्राय के हो? ‘पापको मानिस’ र ‘दुष्ट’ भन्नाले पोपवाद बुझिएको हो। अब, पोपवाद प्रकट हुनबाट कुन कुराले बाधा पुऱ्याउँछ त? किन, त्यो त मूर्तिपूजक धर्म हो; त्यसो भए, ‘दैनिक’ ले मूर्तिपूजक धर्मलाई नै जनाउनुपर्छ।”

—विलियम मिलर, सेकेन्ड एडभेन्ट म्यानुअल, पृष्ठ ६६। Advent Review and Sabbath Herald, January 6, 1853.

थेस्सलोनिकीमा “दैनिक” को अर्थ, जुन मिलरले पत्ता लगाए, त्यस खण्डको प्रमुख सत्य हो। जब पावलले सत्यलाई प्रेम नगर्नेहरूलाई, र त्यसकारण प्रबल भ्रम प्राप्त गर्नेहरूलाई, पहिचान गर्छन्, तब उहाँ निःसन्देह सामान्य अर्थमा सत्यप्रतिको घृणालाई पहिचान गरिरहनुभएको हुन्छ; तर त्यस खण्डमा प्रत्यक्ष रूपमा सन्दर्भित सत्य भनेको यही हो कि “दैनिक” ले मूर्तिपूजक रोमलाई जनाउँछ।

शरीरको ज्योति आँखा हो; यसकारण यदि तिम्रो आँखा सरल छ भने तिम्रो सारा शरीर ज्योतिले भरिनेछ। तर यदि तिम्रो आँखा दुष्ट छ भने तिम्रो सारा शरीर अन्धकारले भरिनेछ। यसकारण यदि तिमीभित्रको ज्योति नै अन्धकार भयो भने, त्यो अन्धकार कति ठूलो होला! कुनै मानिसले दुई मालिकको सेवा गर्न सक्दैन; किनकि उसले या त एकजनालाई घृणा गर्नेछ र अर्कोलाई प्रेम गर्नेछ; अथवा एकजनाप्रति निष्ठावान् रहनेछ र अर्कोलाई तुच्छ ठान्नेछ। तिमीहरू परमेश्वर र मामोन दुवैको सेवा गर्न सक्दैनौ। मत्ती ६:२२-२४।

सत्यप्रतिको प्रेम मात्र हुन्छ, वा सत्यप्रतिको घृणा। बीचको कुनै स्थान हुँदैन। मत्ती पच्चीसका मूर्ख कुँवारीहरूमाथि आउने प्रबल भ्रम तिनीहरूले अन्तिम परीक्षालाई प्रतिनिधित्व गर्ने मिलरका रत्नहरूको प्रकाश अस्वीकार गरेको कुरामै आधारित छ। प्राचीन इसाएलको अन्तिम परीक्षा तिनीहरूको दशौँ परीक्षा थियो, र अन्तिम दिनहरूमा मिलरका रत्नहरू दश गुणा बढी उज्यालो गरी चम्कन्छन्। मिलरका रत्नहरूको अस्वीकारको प्रतीक “द डेली” हो, जसलाई एफ्राइमका मतवालाहरूले एडभेन्टिज्मको तेस्रो पुस्तामा उल्टाइदिए। “द डेली” पगानवादको एक शैतानी प्रतीक हो। ती मतवालाहरूले एउटा जाली रत्न भित्र्याए, जसलाई उनीहरूले धर्मत्यागी प्रोटेस्टेन्टवादबाट ल्याएका थिए, र जसले “द डेली” लाई ख्रीष्टको प्रतीकको रूपमा पहिचान गराउँछ।

मिलरको आफ्ना रत्नहरूबारेको बुझाइ उसलाई उठाइयो त्यस इतिहासद्वारा सीमित थियो। दोस्रो आगमन नै अर्को भविष्यसूचक घटना हो भन्नेमा विश्वस्त भएकाले, १७९८ मा पोपसत्तामा परेको घातक घाउले दानियेल २ को चौथो तथा अन्तिम सांसारिक राज्यलाई मात्र प्रतिनिधित्व गर्न सक्थ्यो। “दैनिक” सम्बन्धी उसको बुझाइ पनि सीमित थियो, किनकि उसको साक्षी यो छ कि प्रकाशद्वारा उसलाई अध्ययनको एउटा विशिष्ट विधितर्फ डोऱ्याइयो, जसमा उसले आफ्नो बाइबल, Cruden’s Concordance प्रयोग गरेको र केही समाचारपत्रहरू पढेको बतायो। त्यसरी अध्ययन गर्ने उसको निर्णय केवल उसको मनमा आएको थियो।

“म देइस्ट रहेको ती बाह्र वर्षको अवधिमा, मैले भेट्नुन सक्ने सबै इतिहासहरू पढेँ; तर अब म बाइबललाई प्रेम गर्न थालेँ। यसले येशूको विषयमा शिक्षा दिन्थ्यो! तर पनि बाइबलका धेरै अंशहरू मेरा लागि अझै अन्धकारमै थिए। १८१८ वा १९ मा, मैले भेट गर्न गएको एक जना मित्रसँग कुराकानी गरिरहँदा—जसले म देइस्ट हुँदा मलाई चिनेका थिए र मलाई बोलिरहेको [सुनेका] थिए—उनले केही अर्थपूर्ण ढङ्गले सोधे, ‘यस पदको बारेमा, अनि त्यस पदको बारेमा, तिमी के सोच्छौ?’ यसरी उनले ती पुराना पदहरूको उल्लेख गरेका थिए, जसमा म देइस्ट हुँदा आपत्ति जनाउने गर्थे। उनले के संकेत गरिरहेका हुन् भन्ने मैले बुझें, र जवाफ दिएँ—यदि तिमीले मलाई समय

दियौ भने, म तिमीलाई तिनीहरूको अर्थ बताउनेछु। 'तिमीलाई कति समय चाहिन्छ?' मलाई थाहा छैन, तर म तिमीलाई बताउनेछु, मैले उत्तर दिएँ; किनकि म यो विश्वास गर्न सकिदिनथेँ कि परमेश्वरले यस्तो प्रकाश दिनुभएको होस्, जुन बुझ्नै नसकिने हो। त्यसपछि मैले आफ्नो बाइबल अध्ययन गर्ने निश्चय गरेँ, यस विश्वाससाथ कि पवित्र आत्माले के अभिप्राय गर्नुभएको हो, म पत्ता लगाउन सक्नेछु। तर मैले यो अठोट गरेको बित्तिकै मेरो मनमा एउटा विचार आयो—'यदि तिमीले यस्तो खण्ड भेटायौ, जुन तिमीले बुझ्न सक्दैनौ भने, के गर्नेछौ?' त्यसपछि बाइबल अध्ययन गर्ने यो विधि मेरो मनमा आयो:—म यस्ता खण्डहरूका शब्दहरू लिनेछु, र तिनीहरूलाई बाइबलभरि पछ्याउनेछु, र यसरी तिनीहरूको अर्थ पत्ता लगाउनेछु। मसित क्रुडेनको कन्कोर्डेन्स थियो, जुन मेरो विचारमा संसारकै सर्वोत्तम हो; त्यसैले मैले त्यो र आफ्नो बाइबल लिएँ, र आफ्नो लेख्ने मेजमा बसेँ, अनि समाचारपत्रहरू अलिकति बाहेक अरू केही पनि पढिनँ, किनकि मेरो बाइबलले के अभिप्राय राख्छ भन्ने कुरा जान्न म दृढसंकल्पित थिएँ। अपोलोस हेल, *The Second Advent Manual*, 65."

मिलरका रत्नहरू केवल उनको अध्ययन-पद्धतिद्वारा मात्र चिनिएका थिएनन्, तर परमेश्वरबाट प्राप्त प्रत्यक्ष प्रकाशद्वारा पनि चिनिएका थिए।

"परमेश्वरले आफ्नो स्वर्गदूतलाई एक यस्तो किसानको हृदयमा प्रभाव पार्न पठाउनुभयो, जसले बाइबलमा विश्वास गरेको थिएन, ताकि उसलाई अगमवाणीहरू खोजी गर्न अगुवाइ गरियोस्। परमेश्वरका स्वर्गदूतहरूले त्यस चुनिएको व्यक्तिलाई बारम्बार भेट दिए, उसको मनलाई मार्गदर्शन गर्न र ती अगमवाणीहरू उसको समझका निम्ति खोलिदिन, जुन सधैंदेखि परमेश्वरका जनताका लागि अन्धकारमय रहँदै आएका थिए। सत्यको शृङ्खलाको आरम्भ उसलाई दिइयो, र कडीमाथि कडी खोजी गर्दै जान उसलाई अगुवाइ गरियो, यहाँसम्म कि उसले परमेश्वरको वचनलाई अचम्म र प्रशंसाका साथ हेर्न थाल्यो। त्यहाँ उसले सत्यको एक सिद्ध शृङ्खला देख्यो। जुन वचनलाई उसले अप्रेरित ठानेको थियो, त्यही अब उसको दृष्टि अगाडि आफ्नो सुन्दरता र महिमामा खुल्यो। उसले देख्यो कि पवित्रशास्त्रको एक अंशले अर्को अंशको व्याख्या गर्दछ, र जब कुनै एक खण्ड उसको समझका लागि बन्द हुन्थ्यो, तब उसले वचनको अर्को भागमा त्यसको व्याख्या गर्ने कुरा भेट्नुहुन्थ्यो। उसले परमेश्वरको पवित्र वचनलाई आनन्दका साथ र अत्यन्त गहिरो आदर तथा श्रद्धाभयका साथ ग्रहण गर्नुभयो।" *Early Writings*, 230.

जब सिस्टर व्हाइट यसो भन्थिन् कि "God sent His angel" to Miller, तब यसले मिलरसँग पठाइएका स्वर्गदूत गब्रिएल नै थिए भन्ने पहिचान गराउँछ, किनकि "His angel," गब्रिएललाई निर्दिष्ट गरिएको पद हो।

स्वर्गदूतका यी वचनहरू, 'म गब्रिएल हुँ, जो परमेश्वरको उपस्थितिमा उभिन्छु,' यसले देखाउँछ कि उसले स्वर्गीय दरबारहरूमा उच्च सम्मानको स्थान धारण गर्दछ। जब उनी दानिएलकहाँ सन्देश लिएर आए, उनले भने, 'यी कुराहरूमा मेरोसँग दृढ रहने तिमीहरूका प्रधान माइकल [ख्रीष्ट] बाहेक अरू कोही छैन।' दानिएल 10:21। गब्रिएलको विषयमा मुक्तिदाताले प्रकाशको पुस्तकमा यसो भन्नुहुन्छ कि 'उहाँले आफ्ना दूतद्वारा आफ्ना सेवक यूहन्नालाई पठाई यसलाई प्रकट गर्नुभयो।' प्रकाश 1:1। द डिजायर अफ एजेस, 99।

गब्रिएल र अन्य स्वर्गदूतहरूले मिलरको "मनलाई निर्देशन दिए" र "त्यो बुझाइका भविष्यवाणीहरूका लागि खोलिदिए, जुन सधैंभरि परमेश्वरका जनताका निम्ति अँध्यारा रहँदै आएका थिए।" उनको सन्देश केवल उनको अध्ययन-पद्धतिद्वारा मात्र विकसित भएको थिएन, तर दैवी प्रकाशद्वारासमेत भएको थियो। बाइबल अध्ययन गर्न उनले प्रयोग गरेको विधि नै उनको मनमा आयो। जब परमेश्वरले सत्य हाम्रो मनमा ल्याउनुहुन्छ, तब त्यो बाइबललाई ठीकसँग विभाजन गर्ने प्रक्रियाद्वारा सत्यमा पुग्नुभन्दा भिन्न, एउटा दैवी प्रकाश हो। मिलरले यी दुवै गरे, तर "the daily" विषयलाई बुझ्न मिलर कसरी पुगे भन्ने कुराको एक अंश दैवी प्रकाश पनि थियो।

मिलरले दानियेल अध्याय आठ, पद ९ देखि १२ सम्मको लिङ्गीय उतारचढावलाई चित्र सक्ने थिएनन्, किनकि उहाँसँग केवल बाइबल र बाइबलीय भाषासम्बन्धी कुनै पनि जानकारीविहीन एउटा कन्कोर्डेन्स मात्र थियो। "हटाइदिनु" भनेर अनुवाद गरिएका 'sur' र 'rum' बीचको भिन्नता उहाँले देख्न सक्नुहुने थिएन। "पवित्रस्थान" भनेर अनुवाद गरिएका 'miqdash' र 'qodesh' बीचको भिन्नता पनि उहाँले देख्न सक्नुहुने थिएन।

उनले बाइबलमा एक सय चार पटक पाइने 'tamid' शब्दको सत्य देखेका हुने थिएनन्। जुन सत्य उनले देख्न सकेनन् (र जुन सत्य उनले वास्तवमै देखेका पनि थिए), त्यो यही थियो कि बाइबलमा हिब्रू शब्द 'tamid' एक सय चार पटक प्रयोग भएकोमध्ये, केवल दानिएलको पुस्तकमा मात्र हिब्रू शब्द 'tamid' लाई संज्ञाको रूपमा प्रयोग गरिएको छ। 'Tamid' हिब्रू शब्द हो, जसको अर्थ "continual" हुन्छ, र दानिएलको पुस्तकमा यसलाई "the daily" भनी अनुवाद गरिएको छ।

दानियेलको पुस्तकबाहेक अरू कुनै ठाउँमा यो शब्द संज्ञाका रूपमा प्रयोग गरिएको छैन, र बाँकी उनान्सय पटक यो क्रियाविशेषणका रूपमा प्रयोग गरिएको छ। यस कारण, जब किङ जेम्स बाइबलका अनुवादकहरूले दानियेलले यस शब्दलाई पाँच पटक संज्ञाका रूपमा प्रयोग गरेको भेट्टाए, जबकि बाइबलका अन्य सबै लेखकहरूले यसलाई उनान्सय पटक क्रियाविशेषणका रूपमा प्रयोग गरेका थिए, तब प्रमाणको भारले बाध्य भई तिनीहरूले दानियेलको यस शब्दको संज्ञात्मक प्रयोगलाई "सच्याउन" खोजे। दानियेललाई "सच्याउन"का लागि तिनीहरूले त्यस शब्दमा "बलिदान" भन्ने शब्द थपे, र यसरी एक संज्ञालाई क्रियाविशेषणमा परिणत गरे। अनि त्यसपछि अनुवादकहरूलाई सच्याउनका निम्ति एलेन ह्याइटलाई यसरी अभिलेख गर्न प्रेरणा दिइयो कि उनले, "'डेली' को सम्बन्धमा मैले देखें कि 'बलिदान' भन्ने शब्द मानिसको बुद्धिद्वारा थपिएको हो, र त्यो मूल पाठसँग सम्बन्धित छैन; अनि न्याय-घडीको पुकार दिनेहरूलाई परमप्रभुले यसको सही दृष्टिकोण दिनुभएको थियो," भनेर लेखिन्।

मिलर, आफ्नै साक्ष्यअनुसार, "दैनिक" लाई बुझ्न खोजिरहेका थिए, जुन कुरा उनले अन्ततः २ थिस्सलोनिकीमा बुझे। तर साथै, आफ्नै साक्ष्यअनुसार, कुनै शब्दलाई बुझ्न खोज्दा उनले त्यो शब्द प्रयोग भएको प्रत्येक स्थानलाई विचार गर्थे, र त्यो शब्द बाइबलमा अरू उनान्सय पटक प्रयोग भएको छ। तथापि, "दैनिक" सम्बन्धी उनको साक्ष्य यो छ कि उनले त्यसलाई दानियेलको पुस्तकबाहेक अरू कुतै भेटेनन्, जब उनले यसो भने, "म पढ्दै गएँ, र यस [दैनिक] भेटिएको अन्य कुनै उदाहरण पाउन सकिनँ, दानियेलमा बाहेक।" मिलर केवल आफ्नो अध्ययन-पद्धतिद्वारा मात्र ती रत्नहरूसम्म डोर्याइएका थिएनन्, तर स्वर्गदूतहरूको सेवकाइमार्फत उनलाई दिइएको दैवी प्रकाशद्वारा पनि डोर्याइएका थिए।

यसै कारण "दैनिक" सम्बन्धी उनको बोध सही त थियो, तर सीमित थियो। दानिएलको पुस्तकमा "दैनिक" पाँच पटक उल्लेख गरिएकोमध्ये, "दैनिक" "हटाइन्छ" भनिएका तीन पटकमध्ये एक पटकले अन्य दुई पटकभन्दा भिन्न अर्थ प्रतिनिधित्व गर्छ भन्ने कुरा उनले चिन्न सकेनन्। एक पटक "दैनिक" हिब्रू शब्द 'rum' सँग प्रयोग गरिएको छ, र अन्य दुई पटक यो हिब्रू शब्द 'sur' सँग प्रयोग गरिएको छ। दुवै शब्दको अनुवाद "हटाइयो" भनेर गरिएको छ, तर दानिएल अध्याय ८, पद ११ मा 'rum' को अर्थ माथि उठाउनु र उच्च पार्नु हो, र अध्याय ११, पद ३१ तथा अध्याय १२, पद ११ मा 'sur' शब्दको अर्थ हटाउनु हो।

बाबिलोनी आहार खाने-पीने वाले धर्मशास्त्रीहरू तर्क गर्छन् कि चाहे कुनै वस्तु हटाइयोस् वा कुनै वस्तु उठाइयोस्, दुवैले हटाउने एक प्रकारलाई नै जनाउँछन्; त्यसैले यी दुवै शब्दको अर्थ एउटै भएको बुझिनुपर्छ। उनीहरू तर्क गर्छन् कि "दैनिक" भन्ने पद तीनै ठाउँमा "हटाइयो" भन्नुको अर्थ सधैं हटाउनु नै हो, र यसो गरेर तिनीहरू दानियेलले शब्द छनोट गर्दा लापरवाही गरेको थियो भनी ठहर गर्छन्। उनीहरू यसो खुलेर भन्दैनन्, तर निहितार्थमा उनीहरूले यही सिकाउँछन् कि "दैनिक" "हटाइयो" भन्ने तीनै प्रसङ्गमा दानियेलले 'sur' शब्द नै प्रयोग गर्नुपर्थ्यो, किनकि धर्मशास्त्रीहरूका अनुसार प्रत्येक पल्ट त्यसको अभिप्राय एउटै कुरा थियो।

तिनीहरूले अध्याय आठका एघारदेखि चौध पदसम्मका "sanctuary" भनेर अनुवाद गरिएका 'miqdash' र 'qodesh' भन्ने दुवै शब्दसँग पनि यही काम गर्छन्। ती चार पदहरूमा "sanctuary" को प्रत्येक सन्दर्भमा तिनीहरू सबैले परमेश्वरको पवित्रस्थानलाई नै जनाउँछन् भनी आग्रह गर्छन्। फेरि पनि, यसबाट निस्कने तात्पर्यअनुसार, दानियेलले ती तीनवटै सन्दर्भमा केवल 'qodesh' मात्र प्रयोग गर्नुपर्थ्यो, र एघारौँ पदमा 'miqdash' प्रयोग गर्नु हुँदैनथ्यो। मिलरले ती शब्दहरूबीचको भिन्नतालाई चिनेका हुने थिएनन्, तर आधुनिक धर्मशास्त्रीहरूले चिन्छन्, र जब तिनीहरूले चिन्छन्, तब तिनीहरू कुनै भिन्नतालाई स्वीकार गर्नु हुँदैन भनी आग्रह

गर्छन्। तथापि, शब्दहरूबीचका भिन्नताहरूलाई नचिनेका मिलर आधुनिक धर्मशास्त्रीहरूको बुझाइको ठीक विपरीत निष्कर्षमा पुगे।

वास्तविकता यो हो कि दानिएल एक सतर्क लेखक थिए, जसले हिब्रू भाषा जान्दथे, र बाबेलका अन्य सबै ज्ञानी मानिसहरूभन्दा दश गुणा बढी बुद्धिमान् ठहराइएका थिए। यदि कसैले हिब्रू भाषाको उचित प्रयोग, र त्यस विशेष इतिहासमा त्यसलाई कसरी सही रूपमा अभिव्यक्त गरिनु पर्ने हो, जान्दथ्यो भने, त्यो दानिएल नै थिए। यदि दानिएलले फरक शब्दहरू प्रयोग गरे भने, त्यो यस कारणले थियो कि तिनले फरक अर्थहरू व्यक्त गर्ने अभिप्राय राखेका थिए, जसलाई तिनले जानाजानी प्रस्तुत गर्न खोजेका थिए। जब दानिएलले “पवित्रस्थान” वा “हटाइने” भनेर अनुवाद गरिएका शब्दहरूको पृथक् प्रयोगलाई स्वीकार गरिन्छ, तब ती शब्दहरूले “दैनिक” सम्बन्धी मिलरको बुझाइलाई समर्थन गर्छन्, जसलाई मिलरले ठीक त्यही खण्डमा चिनेका थिए जहाँ पावलले सत्यलाई घृणा गर्नेहरू प्रबल भ्रम प्राप्त गर्न नियत गरिएका छन् भनी पहिचान गर्छन्।

सत्यलाई घृणा गर्ने र प्रबल भ्रम उत्पन्न गर्ने झूटमाथि विश्वास गर्नेहरूलाई एप्रेमका मतवालाहरूको रूपमा पनि चित्रित गरिएको छ, जसलाई दुई वर्गमा प्रस्तुत गरिएको छ। एक वर्ग शिक्षित नेतृत्वको हो, र अर्को वर्ग अशिक्षितहरूको हो, जसले शिक्षितहरूले आफूहरूलाई जे सिकाउँछन् त्यही मात्र सुन्नेछन्। तिनीहरू ती हुन् जो झूटमुनि लुक्छन्, र जसले मृत्युसँग एउटा करार बाँध्छन्। तिनीहरू मत्ती पच्चीसका मूर्ख कन्याहरू हुन्, र हबक्कूक दुईका ती हुन् जसको प्राण घमण्डले उचालिएको छ। तिनीहरू ती हुन् जसले मिलरको सपनाका आधारभूत सत्यहरूलाई अस्वीकार गर्छन्, जो अन्त्यमा दस गुणा अझ उज्यालो चम्कन्छन् (आधुनिक इसाएलका लागि दर्शौं र अन्तिम परीक्षाको प्रतिनिधित्व गर्दै), जसरी प्राचीन इसाएलका लागि दर्शौं र अन्तिम परीक्षाद्वारा पूर्वरूपित गरिएको थियो।

हामी यो अध्ययनलाई अर्को लेखमा निरन्तरता दिनेछौं।

अनि परमप्रभुले मोशासँग भन्नुभयो, “यो जातिले मलाई कहिलेसम्म उक्साइरहनेछ? र मैले तिनीहरूका बीचमा देखाएका सबै चिन्हहरूको बाबजुद पनि तिनीहरूले मलाई कहिलेसम्म विश्वास नगर्नेछन्? म तिनीहरूलाई महामारीद्वारा प्रहार गर्नेछु, र तिनीहरूलाई उत्तराधिकारबाट वञ्चित गर्नेछु; अनि तँबाट तिनीहरूभन्दा ठूलो र सामर्थी जाति उत्पन्न गर्नेछु।” तब मोशाले परमप्रभुसँग भने, “तब मिश्रवासीहरूले यो कुरा सुन्नेछन्, किनकि तपाईंले आफ्नो सामर्थ्यद्वारा यस जातिलाई तिनीहरूका बीचबाट निकालेर ल्याउनुभएको थियो। अनि तिनीहरूले यस देशका बासिन्दाहरूलाई यो कुरा बताउनेछन्; किनकि तिनीहरूले सुनेका छन् कि, हे परमप्रभु, तपाईं यस जातिका बीचमा हुनुहुन्छ, कि, हे परमप्रभु, तपाईं मुखामुख देखिनुहुन्छ, र तपाईंको बादल तिनीहरूमाथि स्थिर रहन्छ, अनि तपाईं दिनमा बादलको खम्बामा र राति आगोको खम्बामा तिनीहरूका अगाडि अगुवाइ गर्दै जानुहुन्छ। अब यदि तपाईंले यस सम्पूर्ण जातिलाई एकै मानिसझैं मार्नुभयो भने, तपाईंको कीर्ति सुनेका जातिहरूले यसो भन्दै बोल्नेछन्, ‘परमप्रभु तिनीहरूलाई उहाँले तिनीहरूलाई शपथ खानुभएको देशमा ल्याउन समर्थ हुनुभएन; त्यसैले उहाँले तिनीहरूलाई उजाडस्थानमा मार्नुभएको हो।’”

अब, म बिन्ती गर्दछु, तपाईंले भन्नुभएअनुसार मेरा प्रभुको शक्ति महान् होस्, यसो भनेर, “परमप्रभु दीर्घसहिष्णु हुनुहुन्छ र महान् करुणाले भरिपूर्ण हुनुहुन्छ, अधर्म र अपराध क्षमा गर्नुहुन्छ, तर दोषीलाई कुनै प्रकारले निर्दोष ठहराउनुहुन्न; पिताहरूका अधर्म सन्तानहरूमाथि तेस्रो र चौथो पुस्तासम्म दण्डस्वरूप ल्याउनुहुन्छ।” म बिन्ती गर्दछु, तपाईंको महान् करुणाअनुसार यस जातिका अधर्मलाई क्षमा गर्नुहोस्, जसरी तपाईंले मिश्रदेशदेखि अहिलेसम्म यस जातिलाई क्षमा गर्दै आउनुभएको छ। अनि परमप्रभुले भन्नुभयो, “तिम्रो वचनअनुसार मैले क्षमा गरेको छु; तर म जीवित छु भन्ने जत्तिकै सत्य, सारा पृथ्वी परमप्रभुको महिमाले भरिनेछ। किनकि ती सबै मानिसहरूले, जसले मेरो महिमा र मैले मिश्रदेशमा र उजाड-स्थानमा गरेका मेरा चमत्कारहरू देखेका छन्, र अब यी दस पटक मलाई परीक्षा गरेका छन्, अनि मेरो स्वर नसुनेका छन्—निश्चय नै तिनीहरूले त्यो देश देखेछैनन्, जुन मैले तिनीहरूका पिताहरूलाई शपथ खाएर दिने भनेको थिएँ; न त मलाई क्रोधित पार्ने तिनीहरूमध्ये कसैले पनि त्यो देखेछ। तर मेरा दास कालेबलाई, किनकि तिनिसँग भिन्न आत्मा थियो र उनले मलाई पूर्ण रूपमा पछ्याएका छन्, म उसलाई त्यस देशमा ल्याउनेछु जहाँ ऊ गयो; र उसका सन्तानहरूले त्यसको अधिकार

गर्नेछन्।” गन्ती 14:11-24.